

organizace
pro pomoc
uprchlíkům

Výroční zpráva 2023

Slovo ředitele

Vážení čtenáři a příznivci OPU,

děkujeme, že čtete Výroční zprávu Organizace pro pomoc uprchlíkům za rok 2023. Tento rok byl opět **ve znamení ukrajinských uprchlíků, kterých u nás dlouhodobě žije asi 350 tisíc** a kterým naše organizace ve velkém pomáhala v pěti krajských městech České republiky, a v terénu v celkem 6 krajích, za což patří kolegyním a kolegům velký dík.

Pro mě osobně byl tento rok ve znamení návratu z pobytu v USA na Kalifornské univerzitě v San Diegu (Fulbright Fellowship), kde jsem zkoumal klimatickou migraci a s potěšením sledoval, že OPU fungovalo výborně i beze mě, přestože **počet našich klientů v tomto roce byl druhý nejvyšší v historii**, hned po roce 2022.

Mnohem lépe fungovala také spolupráce se státními a mezinárodními partnery. Kromě velmi dobré mnohaleté spolupráce s UNHCR, jsme se mohli opřít zejména o spolupráci s UNICEF, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Hlavním městem Praha, kde žije téměř 100 tisíc ukrajinských uprchlíků. Trochu stranou pozornosti, ale nikoli naší, zůstávají uprchlíci z jiných zemí, kterých přišlo do ČR tradičně velmi málo, asi 1300, ale více než 350.000 Syřanů, Afghánců, Turků a dalších uprchlíků přišlo v roce 2023 do Německa. Advokační téma přístupu uprchlíků k mezinárodní ochraně a zpříšňování politik až za hranice porušování jejich základních lidských práv zůstává proto naším **velkým úkolem do příštích let** a budeme se snažit i nadále argumentovat na jednáních a v médiích ve prospěch ochrany práv lidí na útěku, kteří jsou v nebezpečí.

Jako každý rok velmi děkuji celému obětavému týmu OPU, je skvělé, že máme tolik výborných kolegyň a kolegů mezi sebou z Ukrajiny, Ruska a dalších zemí, velmi to naši práci obohacuje a zkvalitňuje. A moc děkuji všem podporovatelům, vážíme si Vaší náklonnosti.

Martin Rozumek

Ředitel OPU

Hlavní aktivity OPU

Naší **silnou stránkou je specializované právní poradenství a sociální služby**, kdy velmi významně narostla agenda terénních služeb - asistence ukrajinským uprchlíkům na ubytovnách v 6 krajích České republiky. Kromě toho jsme poskytovali právní pomoc včetně zastupování a sociálních služeb spočívající zejména v poradenství, hledání bydlení, práce, škol, lékařů, odborných služeb, asistence těm nejzranitelnějším uprchlíkům a cizincům, kteří by to sami nezvládli.

Také v roce 2023 bohužel přetrvávaly **problémy** ze strany Ministerstva vnitra ČR s přístupem ke klientům omezeným na svobodě pohybu, protože právní pomoc našich právníků byla až příliš úspěšná a soudy ve velkém rušily nezákonná rozhodnutí ministerstva. V táborech a detencích proto byla naše pomoc omezená, ale spousta klientů z jiných zemí dostala pomoc v našich kancelářích.

Také v roce 2023 jsme **provozovali hotel** pro 280 ukrajinských uprchlíků na Praze 2, což byla skvělá zkušenost. Hotel jsme předali do správy majitelům na konci června.

Hodně jsme posílili PR a fundraisingovou činnost, obnovili jsme fungování hostelu a denního centra pro seniory Gvirila Sakhli v gruzínském Khashuri. Aktivně jsme se účastnili práce našich hlavních sítí - Evropské rady pro uprchlíky a exulanty v Bruselu (ECRE) a Konzorcía nevládních organizací pracujících s migranty v ČR. Pokračujeme ve výborném provozu komunitního centra v Praze, kde kromě výuky češtiny naši kolegové loni zorganizovali neuvěřitelných 94 výletů pro uprchlické děti. Skvěle fungovala také spolupráce s Centrem pro cizince v Jihomoravském kraji, kde kromě tradičního právního a sociálního poradenství realizujeme neuvěřitelný počet kurzů češtiny a provozujeme mj. potravinovou banku. V Ostravě se také zaměřujeme na zranitelné uprchlíky a provozovali jsme celý rok potravinovou banku.

Hlavní aktivity OPU

Organizace prošla v roce 2023, díky spolupráci s kreativní agenturou **Wellen**, zásadní změnou své vizuální identity. Nyní nás na první pohled poznáte podle kombinace výrazných barev a lehce upraveného loga, které tvoří jednak písmena naší organizace, ale také obličej s úsměvem. Podařilo se vytvořit nový web a celkově změnit naši komunikační strategii. Vznikl i nový claim organizace, který vychází z naší činnosti a je dle našeho názoru perfektní. Zhodnoťte sami:

**Pomáháme všem,
kteří ztratili rodnou zem**

Díky spolupráci s agenturou jsme si pojmenovali a stanovili hodnoty organizace, kterých se při práci s klienty vždy držíme.

Empatie, péče

Nasloucháme a chápeme příběhy těch, kteří přicházejí. Poskytujeme podporu, pomáháme vytvářet bezpečné prostředí, nesoudíme.

Erudice, specializace

Tématem uprchlictví se zabýváme výhradně a jsme v něm leader. Neustále se vzděláváme a zapojujeme odborníky z oblasti práva a sociálních služeb. Pomáháme pravdivě informovat o tématu celou veřejnost.

Entuziasmus

Nadšení a odhodlání pro věc. Snažíme se inspirovat ke změně nálad ve společnosti a šířit myšlenky pomoci těm, kteří to skutečně potřebují.

Energie, vytrvalost

Neutíkáme před výzvami. Čelíme jim s rozhodností a odvahou a vyvracíme předsudky. Jsme tým skládající se z profesionálu a působíme v několika městech České republiky.

Agentura Wellen spolupráci s OPU poskytla pro bono. A my všem, kteří se na tom nezištně podíleli, ještě jednou **moc děkujeme**.

Projekty v roce 2023

Border management and protection of asylum seekers and promoting peaceful co-existence with the host society

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: UNHCR

V rámci projektu poskytuje OPU právní pomoc žadatelkám a žadatelům o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku Zastávka u Brna a v pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí. Právní pomoc je rovněž dostupná uprchlíkům z Ukrajiny v ostravské kanceláři. Tým sociálních pracovníků a pracovníků pomáhají uprchlíkům z Ukrajiny v Praze. V rámci projektu jsou v Ostravě a Hradci Králové organizovány volnočasové a další aktivity na podporu integrace uprchlíků a dalších vysídlených osob.

Dobrovolnický program OPU

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MV ČR, Magistrát hl. m. Prahy

Dlouhodobá a jednorázová pomoc klientům OPU zaměřená na integraci v jejich novém bydlišti a na zlepšení psychosociální kondice.

Domov v nové zemi III.

1. 8. 2023 – 30. 6. 2025

Financováno: Operační program Azylového, migračního a integračního fondu a Ministerstvo vnitra České republiky

Cílem projektu je zlepšení postavení nezletilých cizinců, kteří přicházejí na území ČR bez doprovodu rodičů či jiných příbuzných.

Podpora uprchlíků v oblasti bydlení v Jihomoravském kraji

1. 9. 2023 - 30. 6. 2026

Financováno: Evropskou unií z programu OPZ+

Podpora sociálního bydlení zejména osob z Ukrajiny. Projekt je zaměřen na zajištění bydlení pro držitele dočasné ochrany z Ukrajiny a držitele mezinárodní ochrany. V rámci projektu bude zajištěno 10 bytů v regionu Jihomoravského kraje pro velmi zranitelné osoby, kterým bude poskytnuta dlouhodobá sociální a jiná podpora.

Odborné sociální poradenství v terénu na MČ Praha 14

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MV ČR, MHMP, MČ Praha 14

Projekt Odborné sociální poradenství na MČ Praha 14 je zaměřen na poskytování odborného sociálního poradenství přímo v terénu na území MČ Praha 14.

Terénní program na Praze 13

1. 1. - 21. 12. 2024

Financováno: MV ČR, MHMP, MČ Praha 13

Každý týden navštěvujeme MČ Praha 13 a snažíme se oslovovat cizince, zejména Ukrajince. Snažíme se navštěvovat zejména ubytovny v regionu.

Podporované bydlení pro mladé uprchlíky

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: Městská část Praha 14

Zajištění vzdělávacích aktivit (workshopů) pro klienty sociální služby Dům na půl cesty na Praze 9. Uživatelé služby jsou mladí uprchlíci od 16 do 26 let.

Providing legal advice and psycho-social support to unaccompanied and separated children and strengthening the capacities of the child protection system in the Czech Republic to protect refugee and migrant children

1. 7. 2022 – 31. 3. 2024

Financováno: UNICEF

Podpora nezletilých cizinců bez doprovodu zajištění právního a sociálního poradenství, psychologické pomoci, materiální pomoci, realizace volnočasových aktivit a možnosti ubytování domě na půl cesty.

Integrace cizinců a uprchlíků na český trh práce

1. 9. 2023 - 31. 8. 2025

Spolufinancováno: Evropskou unií, Program Zaměstnanost Plus
Projekt je určen pro cizince ze třetí země. Cílem projektu je vyrovnání příležitostí pro integraci na trh práce u 200 příslušníků cílové skupiny, a to skrze vzdělávání, mentoring, koučink, individuální poradenství či doplňkovými nástroji. Nabízíme podporu při hledání zaměstnání, vzdělávací aktivity ve formě kurzů českého jazyka, pomoc při hledání rekvalifikačních kurzů, pomoc při nostrifikaci vzdělání. Projekt je realizován na pobočkách v Praze, Plzni, Hradci Králové, Ostravě a v Brně.

Vzdělávání o migraci na pražských školách

1. 3. 2022 – 31. 10. 2023

Financováno: Evropská unie, OPP PR, OP Praha – pól růstu ČR

Projekt zaměřený na vzdělávání žáků a učitelů na pražských školách o problematice migrace a integrace cizinců v ČR.

Domov v nové zemi II.

11. 3. 2023 – 29. 2. 2024

Financováno: Nadace EP Corporate Group

Projekt zaměřený na kurzy českého jazyka pro děti i dospělé, podpora zranitelných osob ve formě příspěvku na základní životní potřeby a podpora žáků ve formě školních potřeb.

Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MMP

Právní poradenství pro cizince v rodinně-právních oblastech

1. 6. 2023 - 30. 11. 2023

Financováno: MO Plzeň 3

Projekt byl zaměřen na poskytnutí právní pomoci cizinců v rodinně-právních oblastech (tzn. konzultace ohledně rozvodového řízení, vyživovací povinnosti k nezl., cestování s nezl. do zahraničí bez osobní přítomnosti druhého zák. zástupce, atd.

Právní poradenství cizincům v souvislosti s porušováním práv III.

1. 6. 2023 - 30. 11. 2023

Financováno: MO Plzeň 3

Projekt byl zaměřen na poskytnutí právní pomoci cizinců v oblasti pracovního práva.

Sociální služby

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MPSV, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Magistrát města Brna, MČ Praha 14

Poskytování sociální služby odborného sociálního poradenství cizincům na území ČR včetně sociálních služeb sociální rehabilitace a terénní služby.

Dům na půl cesty

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MPSV sociální služby program B, MČ Praha 14, UNICEF
Podpora dětí cizinců, které opustily dětský domov a hledají v Praze a ČR nové ubytování a novou práci.

Usilujeme o férovou migrační politiku

1. 3. 2020 – 29. 2. 2024

Financováno: Norské fondy
Advokační aktivity ve spolupráci s organizací SIMI a Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty.

Komunitní aktivity pro cizince a jejich děti

1. 3. 2021 – 28. 2. 2023

Financováno: Evropská unie, OPP PR, OP Praha–pól růstu ČR
Cílem projektu bylo rozvíjet prostor, který skrze plánované aktivity směřoval k aktivní participaci osob z cílových skupin, k propojování cílové skupiny s majoritou a k prevenci sociálního vyloučení CS.

Vzdělávání o migraci na pražských školách

1. 3. 2022 – 31. 10. 2023

Financováno: Evropská unie, OPP PR, Operační program Praha – pól růstu
Projekt zaměřený na vzdělávání žáků a učitelů na pražských školách o problematice migrace a integrace cizinců v ČR.

Rozvoj organizace pro pomoc uprchlíkům

1. 10. 2020 - 31. 03. 2023

Financováno: Norské fondy
Vzdělávání, manažerské dovednosti, fundraising, HR podpora, koučink.

Kurzy Českého jazyka pro cizince prchající před válečným konfliktem na Ukrajině II

1. 7. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: MO Plzeň 3 a MMP

Direct Assistance to Victims of Torture among Asylum Seekers, Refugees and Migrants

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: United Nations Voluntary Fund for Victims of Torture
Právní, sociální a psychologická podpora pro oběti mučení, ponižujícího a nelidského zacházení mezi uprchlíky, žadateli o mezinárodní ochranu a cizinci.

Legal services for the most vulnerable refugees from Ukraine and other countries

1. 12. 2022 - 30. 6. 2024

Financováno: International rescue committee (IRC)
Cílem projektu je poskytování právní pomoci nejvíce zranitelným uprchlíkům z Ukrajiny a dalších zemí.

Centrum následné podpory pro uprchlíky z Ukrajiny (sociální a právní poradenství)

2. 1. 2023 - 31. 12. 2023)

Financováno: MHMP ve spolupráci s UNICEF
Tým sociálního a právního poradenství, který zajišťoval celý rok sociální poradenství, právní poradenství a doprovody pro klienty CNPUU. Celkem během roku odbaveno 1 032 klientů, celkově 2 440 úkonů.

Sociální služby - terénní programy a odborné sociální poradenství

1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

Financováno: Plzeňský kraj a Magistrát města Plzně

Zajištění provozu sociální služby terénní programy v Plzeňském kraji.

Podpora zaměstnanosti sociálně vyloučených osob na území města Ostrava

1. 10. 2023 – 30. 9. 2026

Financováno: OPZ+, MPSV

Projekt je zaměřený na podporu zaměstnatelnosti osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených z řad cizinců na území města Ostrava.

Komunitní centrum pro rozvoj cizinců VI.

1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

Financováno: MHMP

Projekt zaměřený na podporu nezletilých dětí cizinců ve formě výletů a na podporu klientů sociální služby Dům na půl cesty ve formě trávení volného času.

Podpora integrace uprchlíků z Ukrajiny v hl.m.Praze

1. 6. 2023 – 31. 12. 2023

Financováno: MHMP

Projekt zaměřen na integraci ukrajinských uprchlíků do společnosti za pomoci volnočasových aktivit pro děti, dobrovolnických aktivit, tlumočnických aktivit i aktivit interkulturních pracovníků.

Projekt nadace Merck Sharp & Dohme s.r.o.

1. 12. 2022 – 31. 12. 2023

Financováno: Merck Sharp & Dohme

Projekt byl zaměřen na realizaci volnočasových aktivit pro ukrajinské děti.

Bader Philanthropies

1. 7. 2023 - 30. 6. 2024

Specializovaná právní pomoc žadatelům o azyl z vybraných zemí.

Podpora uprchlíků z Ukrajiny v České republice

1. 1. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: Člověk v tísni

Podpora uprchlíků z Ukrajiny při začleňování do české společnosti.

Sigrid Rausing Trust

2022 - 2023

Financováno: Nadace Sigrid Rausing Trust

Podpora rozvoje zaměstnanců OPU, podpora právního a sociálního poradenství OPU v letech 2022 - 2023. Právní a sociální pomoc ukrajinským uprchlíkům v 5 městech ČR.

Komunitní aktivity pro cizince a jejich děti

1. 3. 2021 - 28. 2. 2023

Financováno: Evropská unie, OPP PR, OP Praha – pól růstu ČR

Cílem projektu bylo rozvíjet prostor, který skrze plánované aktivity směřoval k aktivní participaci osob z cílových skupin, k propojování cílové skupiny s majoritou a k prevenci sociálního vyloučení CS.

Taft Grant : projekt na pomoc LGBTQI* uprchlíkům a migrantům

1. 12. 2023 - 30. 11. 2024

Financováno: U.S. Embassy

Cílem projektu je poskytování právní a sociální pomoci migrantům a uprchlíkům z LGBTQI* komunity.

Provoz centra pro cizince Jihomoravského kraje 2023 - 2025

1. 8. 2023 - 31. 3. 2025

Financováno: Evropská unie, MVČR, AMIF

Zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje.

Neziskovky 2023

1. 5. 2023 - 31. 12. 2023

Financováno: ČEZ

Účelem projektu je udržet a zvednout profesionální úroveň komunikačních procesů směrem k veřejnosti.

Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců III.

1. 8. 2022 - 31. 7. 2023

Financováno: Evropská unie, MVČR, AMIF

Zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje.

Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců III.

1. 8. 2022 - 31. 7. 2023

Financováno: Evropská unie, MVČR, AMIF

Zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje.

Financování OPU

V roce 2023 byl provoz organizace financován z následujících zdrojů:

FINANČNÍ ZDROJ

ČÁSTKA

OSN (UNHCR, UNICEF, UNVFVT)	13 243 378
Ministerstvo práce a sociálních věcí	7 241 313
Azylový, migrační a integrační fond (AMIF)	6 578 981
Magistrát hlavního města Prahy	5 043 573
International Rescue Committee	4 440 203
Dary	2 603 290
Evropský sociální fond (OPZ, OP PPR)	2 569 355
Sigrid Rausing Trust	1 993 074
Plzeňský kraj	1 959 744
Nadace EPCG	1 898 416
Vlastní činnost	1 263 489
Jihomoravský kraj	953 300
European Philanthropic Initiative for Migration	897 796
Bader Philanthropies	597 726
Člověk v tísni	578 119
Úhrady klientů a úřadu práce (Dům na půl cesty)	514 156
Úroky	506 580
Nadace Open Society Fund	491 435
Městská část Praha 13 a 14	375 078
Magistrát Města Plzně a Městský obvod Plzeň 3	363 337
Merck Sharp and Dohme	319 406
Magistrát statutárního města Brno	306 800
Nadace ČEZ	190 336
Fosfa	174 637
Kurzové zisky	144 802
Evropská komise	143 978
Ministerstvo vnitra	75 374
Ostatní výnosy (prodej zboží, čl. příspěvky apod.)	60 014
Celkem	55 527 690

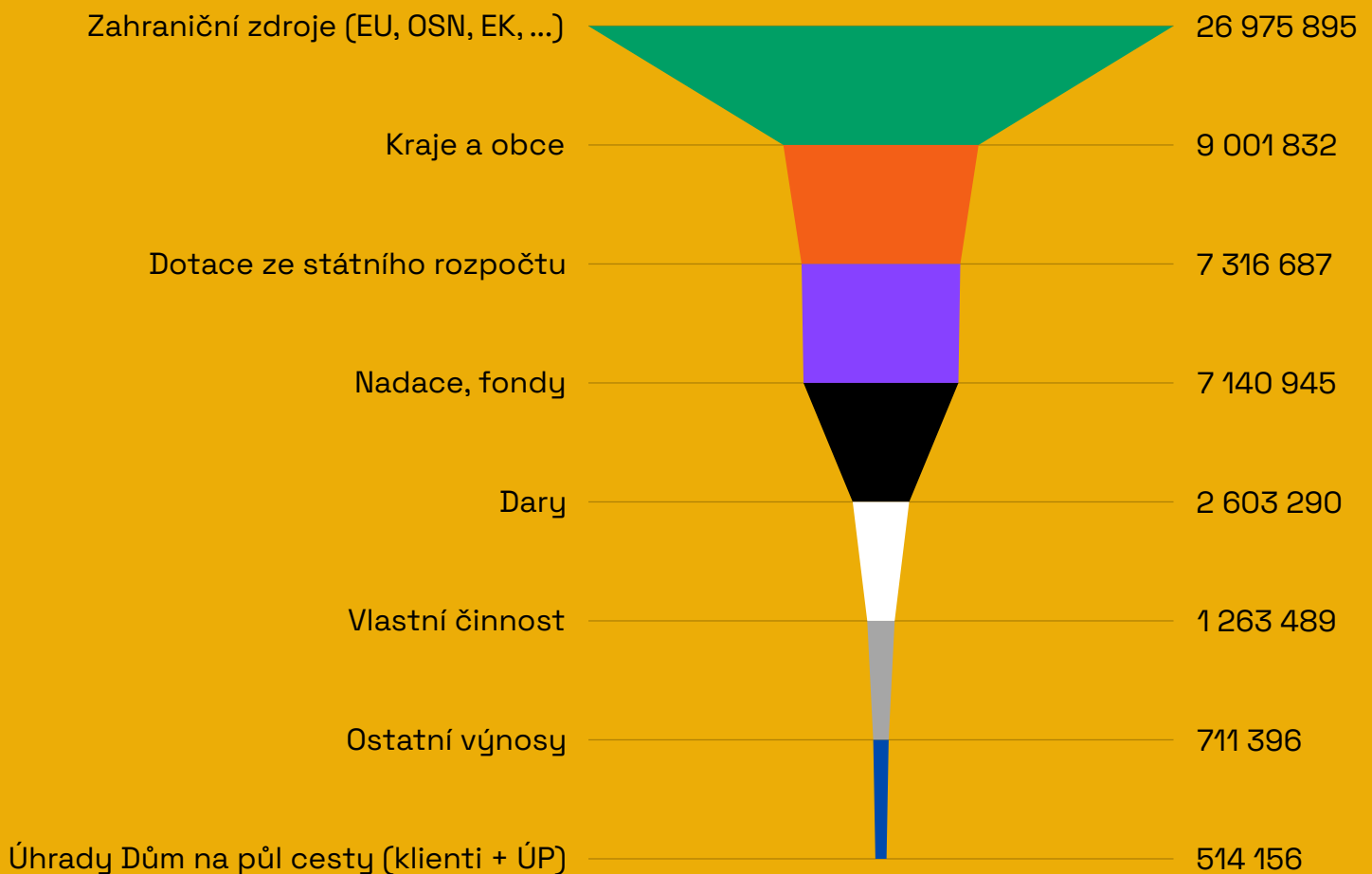
Financování OPU

Výnosy podle skupiny zdrojů:

SKUPINA ZDROJŮ

ČÁSTKA

Zahraniční zdroje (EU, OSN, EK, ...)	26 975 895
Kraje a obce	9 001 832
Dotace ze státního rozpočtu	7 316 687
Nadace, fondy	7 140 945
Dary	2 603 290
Vlastní činnost	1 263 489
Ostatní výnosy	711 396
Úhrady Dům na půl cesty (klienti + ÚP)	514 156
Celkem	55 527 690

Donoři a podporovatelé

jihomoravský kraj

Město Plzeň

OSTRAVA!!!

B | R | N | O |

Donoři a podporovatelé

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**

Nadace
EP Corporate Group

SIGRID RAUSING TRUST

ExxonMobil

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

NADACE J&T

FINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

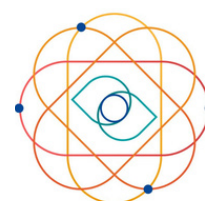
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Praha – pól růstu ČR

Evropská
komise

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

European
Philanthropic
Initiative for
Migration

Erasmus+

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Operační program
Zaměstnanost plus

**Pomáháme všem,
kteří ztratili rodnou zem**